

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Національний авіаційний університет
Факультет лінгвістики та соціальних комунікацій
Кафедра іноземних мов і перекладу

ЗАТВЕРДЖУЮ
Проректор
з навчальної роботи

Анатолій ПОЛУХІН
« 10 » 02 2023 р.

Система менеджменту якості

ПРОГРАМА
вступного іспиту до аспірантури
з англійської мови
для всіх спеціальностей

УЗГОДЖЕНО:

Завідувач аспірантури та докторантури

А. Лелеченко Анжела ЛЕЛЕЧЕНКО

СМЯ НАУ П 12.03-01-2023

Система менеджменту якості.
Програма
вступного іспиту до аспірантури з
англійської мови

Шифр
документа

СМЯНАУ
П 12.03-01-2023

стор. 2 з 10

Програму розробив:

завідувач кафедри іноземних мов
і перекладу

Олена КОВТУН

Програму обговорено та схвалено на засіданні кафедри іноземних мов і перекладу, протокол № 1 від «06» лютого 2023 р.

Завідувач кафедри

Олена КОВТУН

Програму обговорено та схвалено на засіданні науково-методично-редакційної ради факультету лінгвістики та соціальних комунікацій, протокол № 2 від «08» 02 2023 р.

Голова НМРР

Анжеліка КОКАРСВА

УЗГОДЖЕНО

Декан
факультету лінгвістики та соціальних комунікацій

Наталія ЛАДОГУБЕЦЬ
«08» 02 2023 р.

Рівень документа – 3б

Плановий термін між ревізіями – 1 рік

Врахований примірник

ЗМІСТ

1. Пояснювальна записка	4
2. Вимоги до мовленнєвих навичок та вмінь	4
3. Зміст мовного матеріалу	6
4. Структура вступного іспиту	7
5. Критерії оцінювання відповіді вступника	8
6. Рекомендована література для підготовки до іспиту	9
7. Рейтингові оцінки	9

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Згідно з «Правилами прийому до аспірантури та докторантури Національного авіаційного університету у 2022 році», затвердженими на засіданні Вченої ради НАУ 20.12.2021 р., протокол № 12, вступники до аспірантури складають вступний іспит з англійської мови (в обсязі, який відповідає рівню не нижче B2 Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти).

Вступний іспит з англійської мови до аспірантури має на меті визначення рівня підготовки вступників з англійської мови відповідно до вимог до здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти, визначених Законом України «Про вищу освіту».

Програма вступного іспиту з англійської мови відображає конкретні характеристики рівнів практичного володіння англійською мовою та встановлює мінімум навчального матеріалу для розвитку передбачених навичок та умінь мовленнєвої діяльності.

2. ВИМОГИ ДО МОВЛЕННЄВИХ НАВИЧОК ТА ВМІНЬ

Практичне володіння англійською мовою передбачає демонстрування високого рівня сформованості функціональної, мовної та мовленнєвої компетенцій. **Функціональна компетенція** включає володіння англійською мовою для академічних цілей, а саме: вміння читати наукові тексти (першоджерела), анотувати та реферувати їх; слухати та конспектувати лекції; готувати та проводити презентації та семінари. **Мовна компетенція** передбачає володіння вступником орфографічними, орфоепічними, лексичними, фонетичними, граматичними та стилістичними нормами сучасної англійської мови. **Мовленнєва компетенція** охоплює рецептивні та продуктивні вміння. Вступник до аспірантури повинен брати участь в усному спілкуванні англійською мовою в обсязі, передбаченому програмою.

Складовими мовленнєвої діяльності є рецептивні та продуктивні вміння. До рецептивних умінь належать читання та аудіювання.

Читання

Вступник до аспірантури повинен вміти:

- читати й розуміти англійськомовну літературу загальнонаукового та професійно орієнтованого характеру з метою одержання інформації;
- володіти всіма видами читання (вивчаючим, ознайомлювальним, переглядовим і пошуковим);
- робити висновки й умовиводи на основі переробки отриманої з тексту інформації.

Аудіювання

Вступник до аспірантури повинен:

- розуміти запитання екзаменаторів;
- розуміти короткі висловлювання й коментарі екзаменаторів;

	Система менеджменту якості. Програма вступного іспиту до аспірантури з англійської мови	Шифр документа	СМЯ ПАУ П 12.03-01-2023
		стор. 5 з 11	

- розуміти повідомлення й оголошення на конкретні та абстрактні теми нормативною англійською мовою;
- визначати точку зору мовця;
- розуміти на слух інформацію з засобів масової інформації.

До продуктивних умінь належать говоріння, письмо та переклад.

Говоріння

Монологічне мовлення

Вступник до аспірантури повинен:

- вміти представити себе та повідомити стисло інформацію автобіографічного характеру;
- володіти мовленнєвим етикетом повсякденного й професійного спілкування;
- володіти всіма видами монологічного мовлення (інформування, пояснення, уточнення тощо);
- вміти проводити презентації;
- вміти зробити коротке несподіване повідомлення з тематики, визначеної екзаменатором;
- бути здатним виступати на конференціях з доповідями та повідомленнями англійською мовою з фахової тематики.

Діалогічне мовлення

Вступник до аспірантури повинен вміти:

- починати бесіду, вести та завершувати її;
- вести бесіду, демонструючи елементи розпиту, пояснення, висловлення власної думки тощо;
- встановлювати контакти та підтримувати бесіду з носіями англійської мови у ситуаціях повсякденного, професійного та наукового спілкування (контакти по телефону, обмін інформацією / дискусія / диспут у ході семінарів, конференцій тощо).

Письмо

Вступник до аспірантури повинен демонструвати такі навички та уміння письмового англомовного спілкування:

- писати зрозумілі, логічно побудовані та структуровані тексти у межах своєї сфери інтересів, узагальнюючи й оцінюючи інформацію та аргументи з певної кількості джерел;
- писати чіткі, детальні описи дійсних або уявних подій чи вражень, виділяючи зв'язки між думками у вигляді чіткого зв'язного тексту і дотримуючись прийнятих умовностей відповідного жанру;
- висловлювати свою думку на письмі з послідовно розгорнутою аргументацією;
- писати анотації, листи, резюме;
- писати наукові тези та доповіді;

	Система менеджменту якості. Програма вступного іспиту до аспірантури з англійської мови	Шифр документа	СМЯНАУ П 12.03-01-2023
		стор. 6 з 11	

– фіксувати потрібну інформацію в ході спілкування / аудіювання.

Переклад

Вступник до аспірантури повинен вміти:

- виконувати адекватний переклад англійського тексту фахової тематики українською мовою;
- працювати з двомовними та одномовними словниками;
- передавати стислий зміст прочитаного англійського тексту українською мовою та навпаки.

3. ЗМІСТ МОВНОГО МАТЕРІАЛУ

Фонетичний мінімум

Вступник до аспірантури повинен володіти на рівні автоматизму вимовою всіх звуків англійської мови, базовими інтонаційними моделями, правилами паузації на основі синтагматичного ділення речення.

Граматичний мінімум

Іменник. Утворення множини. Присвійний відмінок. Іменник у функції означення.

Артикль. Вживання означеного та неозначеного артиклів. Відсутність артикля.

Займенник. Особові, присвійні, вказівні займенники. Неозначені займенники *some, any* і заперечний займенник *no*. Кількісні займенники *many, any, few*. Неозначно-особовий займенник *one*. Підсилювальні і зворотні займенники.

Прикметник. Прислівник. Ступені порівняння.

Чисельник. Кількісні та порядкові чисельники. Дріб. Читання формул, хронологічних дат, позначень часу.

Дієслово. Допоміжні, питальні та смислові дієслова.

Спосіб (дійсний, умовний, наказовий).

Видо-часові форми англійського дієслова.

Активний і пасивний стан. Особливості використання і перекладу пасивного стану.

Функціонування форм умовного способу.

Модальні дієслова.

Неособові форми дієслова: інфінітив, герундій, дієприкметник. Предикативні структури з неособовими формами дієслова.

Структура речення в англійській мові у порівнянні зі структурою речення в українській мові. Розповідне, питальне та заперечне речення. Типи питань.

Порядок слів в англійському реченні. Емфатичні конструкції.

Види складнопідрядних речень. Види підрядних речень. Сполучникове та безсполучникове підпорядкування.

	Система менеджменту якості. Програма вступного іспиту до аспірантури з англійської мови	Шифр документа	СМЯ НАУ П 12.03-01-2023
		стор. 7 з 11	

Основні види словотвору. Найуживаніші суфікси, префікси іменників, прикметників, дієслів, прислівників англійської мови наукової літератури та їх значення.

Лексичний мінімум

Вступник вільно володіє лексикою в межах побутових тем, а також тем, пов'язаних з професійною сферою діяльності. Може варіювати формулювання за допомогою синонімії, щоб уникнути частих повторів. Лексичні помилки (наприклад, неправильний вибір лексичної одиниці) можуть спричинити невпевненість та інакомовлення, проте це не перешкоджає спілкуванню.

Активний словниковий запас складає не менш ніж 5000 слів і словосполучень, пасивний – до 3500 лексичних одиниць.

Словниковий запас включає загальнонавчальну лексику повсякденного спілкування, загальнонавчальну лексику офіційно-ділового та публіцистичного стилів, загальнонаукову і спеціальну лексику, що відповідає фаховому профілю вступника.

Для роботи з літературою за фахом вступник до аспірантури також повинен знати найбільш вживані ідіоми, скорочення і позначки, прийняті в цій літературі.

4. СТРУКТУРА ВСТУПНОГО ІСПИТУ

Вступний іспит з англійської мови до аспірантури передбачає декілька частин і містить низку завдань різних рівнів складності, націлених на перевірку рівня сформованості мовної та мовленнєвої компетенцій вступника.

Під час складання вступного іспиту з англійської мови вступник до аспірантури повинен виконати такі завдання:

1. Прочитати оригінальний англійськомовний текст з фаху, здійснити його письмовий переклад українською мовою та переказати його зміст англійською мовою. Обсяг тексту – 1500-1600 друкованих знаків.

2. Прочитати текст загальнонаукового змісту українською мовою та написати його анотацію англійською мовою обсягом 600-650 знаків.

3. Розповісти англійською мовою про себе, свою освіту, професійний досвід, наукову діяльність та перспективи наукового дослідження під час навчання в аспірантурі (мінімальний обсяг розповіді – 20 речень). Відповісти на питання екзаменаторів із зазначеного кола питань.

Під час виконання завдань 1-2 вступник може користуватися словником.

Питання, які рекомендовано висвітлити під час виконання завдання 3:

1. Автобіографічна інформація.
2. Який вищий навчальний заклад закінчив/ла, коли, освітній ступінь, спеціальність. Мотивація вибору навчального закладу, спеціальності.
3. Професійний досвід. Місце роботи, службові обов'язки. Ступінь задоволення власною професійною діяльністю.
4. Досвід наукової діяльності – проблематика, публікації, досягнення, коло наукових інтересів.

5. Мотивація вступу до аспірантури.
6. Перспективи наукового дослідження в аспірантурі. Наукова проблема, гіпотеза, методологія, потрібна матеріальна база та інформаційне забезпечення, теоретичне та практичне значення. Часові параметри наукового дослідження. Вплив наукового дослідження на власне професійне життя.

5. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ВІДПОВІДІ ВСТУПНИКА

Знання кожного окремого вступника до аспірантури оцінюються як середній бал за кожне з трьох питань екзаменаційного білета.

Оцінка **“відмінно”**: правильне розуміння англійського тексту з фаху; його повний та адекватний переклад, а також здатність виправляти зроблені під час перекладу помилки; адекватний, близький до оригінального тексту виклад його змісту англійською мовою; змістовно вірний, адекватний з точки зору мовного оформлення виклад основного змісту українського тексту англійською мовою; усне мовлення у природному розмовному темпі (допускаються невеликі вимови та лексико-граматичні помилки, які не повинні впливати на розуміння змісту повідомлення); спроможність вести бесіду з екзаменаторами із запропонованих питань нормативною англійською мовою.

Оцінка **“добре”**: загалом правильне розуміння англійського тексту з фаху; достатньо адекватно виконаний його переклад; змістовно вірний переказ з неповним охопленням змісту оригіналу і помилками, які не заважають розумінню; в цілому адекватний з точки зору мовного оформлення виклад основного змісту українського тексту англійською мовою (наявні певні граматичні та лексичні помилки); усне мовлення у середньому темпі (невеликі вимови та лексико-граматичні помилки не повинні впливати на розуміння загального змісту повідомлення); адекватна реакція на запитання викладача.

Оцінка **“задовільно”**: наявні суттєві помилки в розумінні та перекладі тексту; під час переказу зміст тексту не відтворюється повною мірою або відтворюється не зовсім правильно; усне мовлення відбувається у повільному темпі, із значною кількістю фонетичних, лексичних та граматичних помилок, які, проте, суттєво не перешкоджають комунікації; є суттєві граматичні та лексичні помилки в анотації до тексту.

Оцінка **“незадовільно”**: виставляється в разі невиконання вимог до рівня знань, який відповідає оцінці **“задовільно”**.

6. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА ДЛЯ ПІДГОТОВКИ ДО ІСПИТУ

6.1. Azar B.S., Hagen S.A. Understanding and Using English Grammar. – London: Pearson ESL, 2017. – Volume A – 288 p., Volume B – 256 p.

6.2. Cambridge IGCSE® English as a Second Language Coursebook. 5th edition. – Cambridge: Cambridge University Press, 2018. – 264 p.

6.3. Cambridge English. Exam Preparation [Electronic resource]. URL: <http://www.cambridgeenglish.org/learning-english/exam-preparation/>.

6.4. Hyland K., Shaw Ph. The Routledge Handbook of English for Academic Purposes. London, New York: Routledge, 2020. – 670 p.

6.5. Official Guide to the TOEFL iBT Test. Sixth Edition. – McGraw-Hill Education, 2020. – 704 p.

6.6. Murphy R. English Grammar in Use: A self-reference and practice book for intermediate students of English. 5th ed. – Cambridge University Press, 2019.

7. РЕЙТИНГОВІ ОЦІНКИ

виконання окремих завдань вступного іспиту з іноземної мови

Вид навчальної роботи	Максимальна величина рейтингової оцінки (бали)
Виконання завдання № 1	60
Виконання завдання № 2	60
Виконання завдання № 3	80
Усього	200

Значення рейтингових оцінок в балах за виконання завдань вступних випробувань та їх критерії

Оцінка	Виконання завдання № 1,2	Виконання завдання № 3
Відмінно	57-60	76-80
Добре	52,5-56,5	70-75
Задовільно	30-52	41-69
Незадовільно	0-29	0-40

**Відповідність рейтингових оцінок
у балах оцінкам за національною шкалою**

Оцінка в балах		Пояснення	
101- 200	190-200	Відмінно (відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок)	Вступний іспит складено
	175-189	Добре (загалом правильне виконання з певною кількістю суттєвих помилок)	
	101-174	Задовільно (непогано, але зі значною кількістю недоліків та задовольняє мінімальним критеріям)	
0-100		Вступне випробування не складено	

	Система менеджменту якості. Програма вступного іспиту до аспірантури з англійської мови	Шифр документа	СМЯ НАУ П 12.03-01-2023
		стор. 11 з 14	

(Ф 03.02 – 01)

АРКУШ ПОШИРЕННЯ ДОКУМЕНТА

№ прим.	Куди передано (підрозділ)	Дата видачі	П.І.Б. отримувача	Підпис отримувача	Примітки

(Ф 03.02 – 02)

АРКУШ ОЗНАЙОМЛЕННЯ З ДОКУМЕНТОМ

№ пор.	Прізвище ім'я по-батькові	Підпис ознайомленої особи	Дата ознайомлення	Примітки

(Ф 03.02 – 04)

АРКУШ РЕЄСТРАЦІЇ РЕВІЗІЇ

№ пор.	Прізвище ім'я по батькові	Дата ревізії	Підпис	Висновок щодо адекватності

(Ф 03.02 – 03)

АРКУШ ОБЛІКУ ЗМІН

№ зміни	№ листа (сторінки)				Підпис особи, яка внесла зміну	Дата внесення зміни	Дата введення зміни
	Зміненого	Заміненого	Нового	Анульованого			

(Ф 03.02 – 32)

УЗГОДЖЕННЯ ЗМІН

	Підпис	Ініціали, прізвище	Посада	Дата
Розробник				
Узгоджено				
Узгоджено				
Узгоджено				